

עולמן צחוק אורח חיים סיאן תרצא סצ"ל

צריך לזיזת מואד בהדלקת נרות חנוכה, ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן להדליק.

רא"פ הלכות אג"ל ומטכ"ל פרק 3

הלכה יב

מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד וצריך אדם להזהר בה כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבח האל והודיה לו על הנסים שעשה לנו, אפילו אין לו מה יאכל אלא מן הצדקה שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן ונרות ומדליק.

הלכה יג

הרי שאין לו אלא פרוטה אחת ולפניו קידוש היום והדלקת נר חנוכה מקדים לקנות שמן להדליק נר חנוכה על היין לקידוש היום הואיל ושניהם מדברי סופרים מוטב להקדים נר חנוכה שיש בו זכרון הנס.

אג"צ אשנ"ה הלכות אג"ל ומטכ"ל פרק 3 הלכה א'

מצות חנוכה וכו'. שם (דף כ"ג:) אמר רב הונא הרגיל בנר חנוכה הויין לו בני ת"ח: ומ"ש רבינו אפילו אין לו מה יאכל וכו'. נראה שלמדו ממה שנתבאר פ' ז' מהלכות חמץ ומצה שאפילו עני שבישראל לא יפחות מד' כוסות והטעם משום פרסומי ניסא וכ"ש בנ"ח דעדיף מקדוש היום כמו שיתבאר בסמוך:

תלמוד בבלי אסכת פסחים פ"ג א' א' א'

משנה. ערב פסחים סמוך למנחה לא יאכל אדם עד שתחשך. אפילו עני שבישראל לא יאכל עד שיסב. ולא יפחתו לו מארבע כוסות של יין, ואפילו מן התמחוי.

ש"ס אסכת פסחים פ"ג א' א' א'

ואפילו. הוא מתפרנס מתמחוי של דקה דהיינו עני שצעניים דתנן צמסכת פאה [פ"ח מ"ז] מי שיש לו מזון שתי סעודות לא יטול מן התמחוי אפילו הכי אם לא נתנו לו גבאי דקה ימכור את מלבושו או ילוה או ישכיר את עלמו בשביל יין לארבע כוסות:

תלמוד בבלי אסכת פסחים פ"ג ק"ב א' א'

ואפילו מן התמחוי וכו'. פשיטא לא נצרכא אלא אפילו לרבי עקיבא דאמר עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות הכא משום פרסומי ניסא מודה

תלמוד בבלי אסכת פאה פ"ג א' א' א'

א"ר זירא אמר רב הונא במצוה עד שלישי. מאי שלישי? אילימא שלישי ביתו, אלא מעתה, אי איתרמי ליה תלתא מצותא, ליתיב לכוליה ביתא! אלא אמר ר' זירא בהידור מצוה עד שלישי במצוה.

רא"ע אסכת פאה פ"ג א' א' א'

הדור מצוה עד שלישי במצוה. אם מצא אתרוג שהוא ראוי לצאת בו שהוא כאגוז יוסיף שלישי לקנות יפה ממנו ולא שיהיה מחויב לקנות אתרוג היפה [ממנו] שימצא בתוס' שלישי על אתרוג שחפץ לקנות. ועד שלישי מלגיו כיון דלא איפשיטא הבעיא. ומדאמר אילו מתרמי ליה תלתא מצותא יהיב לכולי ביתיה שמעינן שאין אדם מחויב לבזבז הון רב בשביל מצוה אחת ואפילו היא מצוה עוברת כגון אתרוג ולולב. וגמרא (בסוכה דף מא ב) חשיב גוזמא על ר"ג שהיא נשיא ישראל מה שנתן אלף זוז באתרוג אחד. וגם תיקנו חכמים המבזבז אל יבזבז יותר מחומש (כתובות דף נ א):

עולמן צחוק אורח חיים סיאן תרע"א

הגה: ומי שאין לו אתרוג, או שאר מצוה עוברת, א"צ לבזבז עליה הון רב, וכמו שאמרו: המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, אפילו מצוה עוברת (הרא"ש ורבינו ירוחם נ"י ח"ב); ודוקא מצות עשה, אבל לא תעשה יתן כל ממונו קודם

שיעבור (הרשב"א וראב"ד) (ועיין לקמן סוף סימן תרנ"ח בהג"ה).

צרכי פשוטין אורח חיים סיאן תרצ

וכן אפילו עני המחזיר על הפתחים חייב ליתן שני מתנות לשני אביונים אחרים כמו נרות חנוכה וד' כוסות [ב"ח ומג"א]:

תלמוד בבלי אסכת שבת פ"ג כא צאז א

תנו רבנן מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך ובית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך.

אסכת סוכה פ"ג או צאז א

הרואה נר של חנוכה צריך לברך.

תוספות אסכת סוכה פ"ג או צאז א

הרואה נר של חנוכה צריך לברך. צעור מצות כגון חלול וסוכה לא תקינו לצרך לרואה אלא גבי נר חנוכה משום חציבות הנס וגם משום שיש כמה בני אדם שאין להם צתים ואין צידם לקיים המצוה ועם ראשון ניחא דלא תיקשי ליה מזוזה.

בראשית רבה (וילנא) פרשה א

וחושך זה גלות יון שהחשיכה עיניהם של ישראל בגזירותיהן שהיתה אומרת להם, כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל

ראב"ן על פתורה סוף פרשת כא

ומן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים שהם יסוד התורה כלה, שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרנו שכלם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריתנו ענשו, הכל בגזרת עליון כאשר הזכרתי כבר (בראשית יז א, ולעיל ו ב). ויתפרסמו הנסים הנסתרים בענין הרבים כאשר יבא ביעודי התורה בענין הברכות והקללות, כמו שאמר הכתוב (דברים כט כג כד) ואמרו כל הגוים על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת, ואמרו על אשר עזבו את ברית ה' אלהי אבותם, שיתפרסם הדבר לכל האומות שהוא מאת ה' בעונשם. ואמר בקיום וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. ועוד אפרש זה בעזרת השם (ויקרא כו יא):